

Asia: VN/21436/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta (saattohoito ja eräät muut muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Suomen yleislääkärit GPF ry kannattaa esitettyä muutosta terveydenhuoltolakiin. Tällä hetkellä palliatiivisen hoidon sekä saattohoidon toteutuksessa ja laadussa on huomattavia alueellisia eroja, ja olisi toivottavaa, että näitä eroja saataisiin tasattua.

Esityksen perustelut ovat asianmukaiset ja kattavat. Palliatiivisen hoidon määritelmässä on kuitenkin mainittu hoidon tavoitteeksi oireiden hallinta ja toimintakyky, mutta toimintakyvyn tilalla olisi parempi käyttää ilmaisua elämänlaatu. Tätä määritelmää käytetään esimerkiksi Käypä hoito -suosituksessa. Elämänlaatu on toimintakykyä kokonaisvaltaisempi ilmaus puhuttaessa parantumattomasti sairaiden potilaiden hoidon tavoitteista.

Perustelutekstissä esitetään, että potilaan tarpeen mukaan palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa on järjestettävä perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Tämä sinänsä on hyvä mainita, sillä perusterveydenhuollossa hoidetaan merkittävä palliatiivisista potilaista eivätkä heistä kaikki tarvitse erikoissairaanhoitoa. Tämä ei kuitenkaan avaa hoidon porrastusta riittävän selkeästi. Perusterveydenhuollossa työskentelee esimerkiksi palliatiivisen hoidon erityisosajia, jotka kykenevät toteuttamaan erityistasoista palliatiivista hoitoa eikä potilasta ole siis välttämätöntä lähettää tätä varten erikoissairaanhoitoon. Toisaalta on myös useita hyvinvointialueiden ulkopuolisia toimijoita, jotka kykenevät toteuttamaan vaativaa erityistason palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa. Perustelutekstissä olisi siis hyvä olla tarkennus, että potilaan tarpeiden mukaan palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa järjestetään perustasolla, erityistasolla ja vaativalla erityistasolla.

Kommentit hoitopaikan valintaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Suomen yleislääkärit GPF ry suhtautuu kriittisesti esitykseen, joka mahdollistaa hoitopaikan vaihtaminen 3 kuukauden välein. Nykytilanteessakin esimerkiksi pitkiä aikoja vapaa-ajan

asunnoillaan viettävien pitkäaikaissairaiden potilaiden hoito järjestyy oleskelupaikkakunnalla, mikäli potilaalla on kirjattu hoitosuunnitelma. Hyvinvointialueet laskuttavat kaikki hoitokäynnit erikseen vakituisen asuinkunnan mukaiselta hyvinvointialueelta ja tämä toki aiheuttaa hallinnolle lisätyötä. Toisaalta myös hoitopaikan vaihtaminen aiheuttaa paljon lisätyötä, jota ei nykyisissä potilastietojärjestelmissä ole mahdollista automatisoida. Erityisenä riskinä näemme, että tiettyjen runsaasti palveluita käyttävien potilasryhmien kohdalla hyvin tiheään tapahtuva hoitopaikan vaihto pirstoo hoitosuhteita. Tällöin hoidonjatkuvuus sekä henkilöiden välillä että tiedonvälityksen tasolla katkeaa toistuvasti ja voi pahimmillaan uhata potilasturvallisuutta.

Kannatamme tarkennusta hoitopaikan valinnan tekemisestä sähköisesti.

Kommentit erikoissairaanhoidon hoitotakuun seurantaan koskevista ehdotuksista ja perusteluista

-

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

Hoitopaikan valintaa koskevien ehdotusten vaikutusten arviointi oli käsitelty mahdollisten kustannusvaikutusten sekä resurssitarpeen osalta kattavasti.

Mahdolliset muut kommentit

-

Miettola Elina
Suomen Yleislääkärit GPF ry